

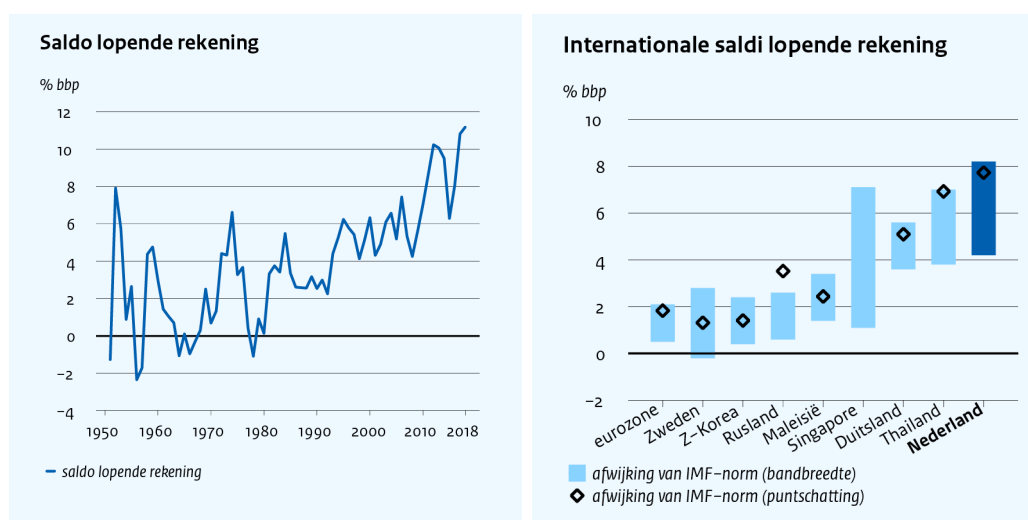
Recordsurplus lopende rekening

De lopende rekening van de betalingsbalans bereikte vorig jaar een recordoverschot van 11,2% bbp. Ook in internationaal perspectief is het Nederlandse overschot omvangrijk. In 2018 was het Nederlandse overschot nominaal het op drie na grootste en in procenten bbp het op vier na grootste van de hoogontwikkelde economieën. De goederenbalans is goed voor het leeuwendeel van het overschot (figuur 2.9 rechts in hoofdstuk). Het overschot gaat gepaard met een positief spaarsaldo, dat vooral bij niet-financiële bedrijven zit.

De grote omvang van het Nederlandse overschot is niet op basis van economische fundamentele factoren te onderbouwen. Het IMF acht het Nederlandse overschot zelfs het meest afwijkende (zie figuur rechts) (a). Het hoge inkomen per hoofd en de verwachte vergrijzing zijn redenen voor een overschot, maar niet in de huidige omvang, zoals blijkt uit schattingen van het IMF en de Europese Commissie. De onzekerheid van deze schattingen is groot, maar geeft wel een indicatie.

De invloed van multinationals op het overschot is vermoedelijk kleiner dan eerder gedacht. Ingehouden winsten van Nederlandse multinationals die in handen zijn van buitenlandse aandeelhouders worden onterecht tot de Nederlandse besparingen gerekend. Echter, het omgekeerde is het geval bij pensioenfondsen, die juist veel beleggen in buitenlandse bedrijven. Daarnaast suggereren recente microdataonderzoeken dat het mkb een belangrijke bijdrage levert aan de Nederlandse bedrijfsbesparingen, en daarmee aan het overschot op de lopende rekening. (b) (c)

Overschot op de lopende rekening stijgend en groter dan de IMF-norm

Bron: CBS en IMF ([link](#)).

(a) IMF, 2019, 2019 External Sector Report: The Dynamics of External Adjustment ([link](#)).

(b) Zie voor details Suyker, W. en S. Wagteveld, 2019, A fresh look at the Dutch current account surplus and its driving forces, CPB Achtergronddocument ([link](#)).

(c) DNB, 2019, Spaaroverschot zit in toenemende mate bij kleinere bedrijven, DNBulletin ([link](#)).

